

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

4605 *Llei Orgànica 5/2015, de 27 d'abril, per la qual es modifiquen la Llei d'Enjudiciament Criminal i la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, per a transposar la Directiva 2010/64/UE, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals i la Directiva 2012/13/UE, de 22 de maig de 2012, relativa al dret a la informació en els processos penals.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegen i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei orgànica següent i jo la sancione:

PREÀMBUL

I

La present llei té per objecte la transposició al nostre ordenament intern de la Directiva 2010/64/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals; i la Directiva 2012/13/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de maig de 2012, relativa al dret a la informació en els processos penals.

La transposició d'estes directives, que desenrotllen dos aspectes essencials de la defensa en el procés penal, exigix la modificació parcial de la Llei d'Enjudiciament Criminal i comporta un important reforç de les garanties del procés penal, per mitjà d'una regulació detallada del dret a la traducció i interpretació en este procés i del dret de l'imputat a ser informat sobre l'objecte del procés penal de manera que permeta un eficaç exercici del dret a la defensa.

II

Quant al contingut i estructura de la llei, consta de tres articles, dos disposicions addicionals, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

L'estructura dels dos primers articles, que contenen modificacions de la Llei d'Enjudiciament Criminal, respon a la distinció en la transposició de cada una de les directives, per l'orde cronològic d'estes.

En l'article primer, que es troba dividit en nou apartats, s'efectua la reforma de la Llei d'Enjudiciament Criminal per a procedir a la transposició de la Directiva 2010/64/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals.

En l'article segon, dividit en cinc apartats, es modifica la Llei d'Enjudiciament Criminal per a incorporar al nostre dret intern la Directiva 2012/13/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de maig, relativa al dret a la informació en els processos penals.

III

El dret a traducció i interpretació per a aquelles persones que no parlen o no entenen la llengua del procediment i les persones amb discapacitat auditiva i sordcegues, es consagra en l'article 6 del Conveni Europeu de Drets Humans, segons la interpretació efectuada per la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans. Les modificacions

introduïdes en la Llei d'Enjudiciament Criminal facilitaràn l'aplicació d'este dret, que garantix el dret de l'imputat o acusat a la interpretació i traducció en els processos penals, així com el dret a un jutí equitatiu.

El dret de l'imputat o acusat a ser assistit per un intèrpret s'estén a totes les actuacions en què siga necessària la seua presència, incloent-hi l'interrogatori policial o pel Ministeri Fiscal i totes les vistes judicials. A fi de preparar la defensa, també tindrà dret a servir-se d'un intèrpret en les comunicacions amb el seu advocat que guarden relació directa amb qualsevol interrogatori o vista judicial durant el procés, o amb la presentació d'un recurs o altres sol·licituds processals.

El dret a interpretació o traducció requerix, a més, que se li facilite la traducció dels documents essencials, o almenys els passatges pertinents dels dits documents. Tal com s'indica en la Directiva 2010/64/UE, determinats documents, com són les resolucions per les quals es priva una persona de la seua llibertat, els escrits d'acusació o les sentències es consideren sempre documents essencials, per la qual cosa figuren expressament en la lletra d) de l'apartat 1 del nou article 123 que s'introduïx en la Llei d'Enjudiciament Criminal.

La nova regulació recull que la traducció s'haurà de fer en un termini raonable, d'acord amb les exigències de l'article 3 de la Directiva europea, i es possibilita l'ús de les noves tecnologies per a efectuar la interpretació, llevat que la presència física de l'intèrpret resulte necessària per a salvaguardar els drets de l'imputat o acusat.

També es garantix el dret a recórrer la decisió per la qual es denegue el dret a la interpretació o a la traducció, per mitjà de l'obligatorietat de documentar per escrit la decisió judicial, així com la possibilitat de fer constar en l'acta la protesta durant el jutí oral, la qual cosa permetrà la interposició dels recursos corresponents.

Els intèrprets o traductors judicials seran designats entre aquells inclosos en els llistats elaborats per l'Administració, a fi de facilitar en casos d'urgència que una altra persona coneixedora de l'idioma, que es considere capacitada per a esta tasca, pugua ser habilitada com a intèrpret o traductor eventual. Tot este sistema es reforça per mitjà de l'habilitació al jutge o al Ministeri Fiscal per a realitzar les comprovacions necessàries en aquells casos en què aprecie que la traducció o interpretació no oferixen les garanties suficients.

IV

El dret a la informació de les persones detingudes i dels imputats o acusats en el procés penal es fonamenta en el que disposen els articles 5 i 6 del Conveni europeu de drets humans, segons la interpretació efectuada pel Tribunal Europeu de Drets Humans. Les modificacions introduïdes en la Llei d'Enjudiciament Criminal facilitaràn l'aplicació d'este dret, per tal de garantir el dret a la llibertat i el dret a un jutí equitatiu. En el cas de les persones sordes usuàries de la llengua de signes, la Llei 27/2007, de 23 d'octubre, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans de suport a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordcegues, estableix en els seus articles 12.2 i 21.2 que dins de l'Administració de Justícia i penitenciària es promouran les condicions adequades, com ara formació i disponibilitat de servicis d'intèrpret de llengua de signes espanyola i/o en les llengües de signes pròpies de les comunitats autònomes, si n'hi ha, així com la formació i disponibilitat de mitjans de suport a la comunicació oral.

Per esta raó, es modifica l'actual article 118 de la Llei d'Enjudiciament Criminal, en el qual es regula el dret de defensa, i s'indica de forma clara i precisa que tota persona a qui s'impute un acte punible tindrà dret a ser informada dels fets que se li imputen, així com de qualsevol canvi rellevant en l'objecte de la investigació i en els fets imputats; del dret a examinar les actuacions amb la deguda antelació per a salvaguardar el dret de defensa; del dret a designar lliurement advocat; del dret a sol·licitar assistència jurídica gratuïta, procediment per a fer-ho i condicions per a obtindre-la; del dret a la traducció i interpretació gratuïtes; del dret a guardar silenci i a no prestar declaració si no desitja fer-ho i del dret a no declarar contra si mateix i a no confessar-se culpable.

El dret a la informació dels detinguts o presos es regula en l'article 520 de la Llei d'Enjudiciament Criminal. Este precepte ja recull la major part de drets a què fa referència la Directiva 2012/13/UE, de 22 de maig, relativa al dret a la informació en els processos penals. Ara bé, era necessari completar el catàleg de drets per a adaptar-lo als postulats de la normativa europea, fent menció expressa, entre altres, al dret d'accés als elements de les actuacions que siguen essencials per a impugnar la legalitat de la detenció o privació de llibertat, i al dret a ser assistit gratuïtament per un intèrpret, així com a la informació del termini màxim legal de duració de la detenció fins a la posada a disposició de l'autoritat judicial i del procediment per mitjà del qual pot impugnar la legalitat de la seua detenció.

Especial menció mereix el dret d'accés a l'expedient. Quan es tracta d'imputats, s'ha considerat convenient la seua incorporació en l'article 118 de la Llei d'Enjudiciament Criminal i en l'article 302 es recullen les excepcions a este dret. Com s'ha anticipat, en els casos del detingut o privat de llibertat, el dret d'accés es recull en l'article 520 de la Llei d'Enjudiciament Criminal, i el seu abast es limita, per exigència de la normativa europea, a aquells elements de les actuacions que siguen essencials per a impugnar la legalitat de la detenció o privació de llibertat. Es tracta de proporcionar, amb anterioritat a la interposició del recurs, únicament aquella informació que siga fonamental perquè siga possible valorar la legalitat de la detenció o privació de llibertat.

Quant a la forma en què la informació ha de ser subministrada, una adequada garantia dels drets recollits en els articles 5 i 6 del Conveni europeu de drets humans exigeix que siga proporcionada en un llenguatge accessible, adaptada a l'edat, grau de maduresa, discapacitat o qualsevol altra circumstància personal de l'imputat o detingut. A més, en els casos dels detinguts o presos, la informació dels drets que l'assistixen s'haurà d'efectuar sempre per escrit.

També el moment en què se subministra la informació constitueix un mecanisme de garantia dels drets esmentats. Així, els imputats hauran de rebre-la sense demora injustificada i, en els casos dels detinguts o presos, la informació haurà de ser subministrada de manera immediata.

V

Amb l'objecte d'adaptar l'habilitació per a actuar com a intèrpret en el juí oral, es modifica l'apartat 5 de l'article 231 de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, que introduïx una remissió a la normativa reguladora de cada procés.

VI

Amb les modificacions normatives operades s'assegurarà un nivell uniforme de protecció dels drets processals en els diversos països de la Unió Europea i, amb això, es reforçarà la confiança entre els estats membres de la Unió Europea, que és imprescindible per a potenciar els instruments de reconeixement mutu que, de manera creixent, s'estan convertint en una ferramenta essencial de cooperació.

Esta llei es convertix, per tant, en un instrument de millora global del nostre procés penal des de la perspectiva de l'acusat o imputat, detingut o pres, incidint en aspectes essencials del dret a la defensa.

VII

Esta llei incidix directament en l'article 24 de la Constitució Espanyola, a l'introduir canvis jurídics, processals i substantius que afecten l'àmbit propi de les lleis orgàniques, i al desenrotllar drets fonamentals i llibertats públiques recollits en este precepte constitucional.

VIII

La llei incorpora una disposició final la qual es referix a la creació d'un registre de traductors i intèrprets judicials, com a mecanisme necessari per a garantir l'adequada realització d'esta tasca, que és fonamental per al desenrotllament dels processos, per part d'estos professionals. Es tracta d'una actuació derivada també del contingut de la Directiva 2010/64/UE, sobre el dret a interpretació i a traducció en els processos penals. Les normes de funcionament d'este registre de traductors i intèrprets judicials, que es crearà mitjançant una llei, seran establides reglamentàriament.

Article primer. *Modificació de la Llei d'Enjudiciament Criminal, per a la transposició de la Directiva 2010/64/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, relativa al dret a interpretació i a traducció en els processos penals.*

La Llei d'Enjudiciament Criminal queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica la rúbrica del títol V del llibre primer, que queda redactada de la manera següent:

«Del dret a la defensa, a l'assistència jurídica gratuïta i a la traducció i interpretació en els juís criminals.»

Dos. S'introdueix en el títol V del llibre primer un nou capítol I, en el qual queden inclosos els vigents articles 118 a 122, amb la rúbrica següent:

«Del dret a la defensa i a l'assistència jurídica gratuïta.»

Tres. S'introdueix en el títol V del llibre primer un nou capítol II, integrat pels nous articles 123 a 127, amb la rúbrica següent:

«Del dret a la traducció i interpretació.»

Quatre. S'introdueix un nou article 123, amb la redacció següent:

«Article 123.

1. Els imputats o acusats que no parlen o entenguen el castellà o la llengua oficial en què es desenrotlle l'actuació tindran els drets següents:

a) Dret a ser assistits per un intèrpret que utilitze una llengua que comprenga durant totes les actuacions en què siga necessària la seua presència, incloent-hi l'interrogatori policial, o pel Ministeri Fiscal i totes les vistes judicials.

b) Dret a servir-se d'intèrpret en les conversacions que mantinga amb el seu advocat i que tinguen relació directa amb el seu posterior interrogatori o presa de declaració, o que siguen necessàries per a la presentació d'un recurs o per a altres sol·licituds processals.

c) Dret a la interpretació de totes les actuacions del juí oral.

d) Dret a la traducció escrita dels documents que siguen essencials per a garantir l'exercici del dret a la defensa. Hauran de ser traduïts, en tot cas, les resolucions que acorden la presó de l'imputat, l'escrit d'acusació i la sentència.

e) Dret a presentar una sol·licitud motivada perquè es considere essencial un document.

Els gastos de traducció i interpretació derivats de l'exercici d'estos drets seran sufragats per l'Administració, amb independència del resultat del procés.

2. En cas que no es puga disposar del servici d'interpretació simultània, la interpretació de les actuacions del juí oral a què es referix la lletra c) de l'apartat anterior es realitzarà per mitjà d'una interpretació consecutiva, de manera que es garantisca suficientment la defensa de l'imputat o acusat.

3. En el cas de la lletra d) de l'apartat 1, es podrà prescindir de la traducció dels passatges dels documents essencials que, segons el jutge, tribunal o funcionari competent no siguen necessaris perquè l'imputat o acusat conega els fets que se li imputen.

Excepcionalment, la traducció escrita de documents podrà ser substituïda per un resum oral del seu contingut en una llengua que comprega, quan d'esta manera també es garantisca suficientment la defensa de l'imputat o acusat.

4. La traducció s'haurà de dur a terme en un termini raonable i quan el tribunal o jutge o el Ministeri Fiscal l'acorden, quedaran en suspens els terminis processals que siguen aplicables.

5. L'assistència de l'intèrpret es podrà prestar per mitjà de videoconferència o qualsevol mitjà de telecomunicació, llevat que el tribunal o jutge o el fiscal, d'ofici o a instància de l'interessat o de la seua defensa, acorde la presència física de l'intèrpret per a salvaguardar els drets de l'imputat o acusat.

6. Les interpretacions orals o en llengua de signes, a excepció de les previstes en la lletra b) de l'apartat 1, podran ser documentades per mitjà de la gravació audiovisual de la manifestació original i de la interpretació. En els casos de traducció oral o en llengua de signes del contingut d'un document, s'unirà a l'acta còpia del document traduït i la gravació audiovisual de la traducció. Si no es disposa d'equips de gravació, o no es considera convenient ni necessari la traducció o interpretació i, si és el cas, la declaració original, es documentaran per escrit.»

Cinc. S'introdueix un nou article 124, amb la redacció següent:

«Article 124.

1. El traductor o intèrpret judicial serà designat d'entre aquells que es troben inclosos en els llistats elaborats per l'administració competent. Excepcionalment, en aquells supòsits que requerisquen la presència urgent d'un traductor o d'un intèrpret, i no siga possible la intervenció d'un traductor o intèrpret judicial inscrit en les llistes elaborades per l'Administració, si és el cas, d'acord amb el que disposa l'apartat 5 de l'article anterior, es podrà habilitar com a intèrpret o traductor judicial eventual a una altra persona coneixedora de l'idioma empleat que es considere capacitat per a l'exercici de la dita tasca.

2. L'intèrpret o traductor designat haurà de respectar el caràcter confidencial del servei prestat.

3. Quan el tribunal, el jutge o el Ministeri Fiscal, d'ofici o a instància de part, aprecie que la traducció o interpretació no oferixen garanties suficients d'exactitud, podrà ordenar la realització de les comprovacions necessàries i, si és el cas, ordenar la designació d'un nou traductor o intèrpret. En este sentit, les persones sordes o amb discapacitat auditiva que aprecien que la interpretació no oferix garanties suficients d'exactitud, podran sol·licitar la designació d'un nou intèrpret.»

Sis. S'introdueix un nou article 125, amb la redacció següent:

«Article 125.

1. Quan es posen de manifest circumstàncies de les quals es puga derivar la necessitat de l'assistència d'un intèrpret o traductor, el president del tribunal o el jutge, d'ofici o a instància de l'advocat de l'imputat o acusat, comprovarà si este coneix i comprén suficientment la llengua oficial en què es desenrotlle l'actuació i, si és el cas, ordenarà que es nomenen un intèrpret o un traductor, d'acord amb el que disposa l'article anterior, i determinarà quins documents han de ser traduïts.

2. La decisió del jutge o tribunal per la qual es denegue el dret a la interpretació o a la traducció d'algun document o passatge d'este que la defensa considere essencial, o per la qual es rebutgen les queixes de la defensa amb relació a la falta de qualitat de la interpretació o de la traducció, serà documentada per escrit.

Si la decisió ha sigut adoptada durant el juí oral, la defensa de l'imputat o acusat podrà fer constar en l'acta la seua protesta.

Contra estes decisions judicials es podrà interposar un recurs de conformitat amb el que disposa esta llei.»

Set. S'introdueix un nou article 126, amb la redacció següent:

«Article 126.

La renúncia als drets a què es referix l'article 123 haurà de ser expressa i lliure, i només serà vàlida si es produïx després que l'imputat o acusat haja rebut un assessorament jurídic suficient i accessible que li permeta tindre coneixement de les conseqüències de la seua renúncia. En tot cas, no es podrà renunciar als drets a què es referixen les lletres a) i c) de l'apartat 1 de l'article 123.»

Huit. S'introdueix un nou article 127, amb la redacció següent:

«Article 127.

Les disposicions que contenen els articles precedents són igualment aplicables a les persones amb discapacitat sensorial, que podran comptar amb mitjans de suport a la comunicació oral.»

Nou. S'introdueix un nou apartat 3 en l'article 416, amb la redacció següent:

«3. Els traductors i intèrprets de les conversacions i comunicacions entre l'imputat, processat o acusat i les persones a què es referix l'apartat anterior, amb relació als fets a què estiga referida la seua traducció o interpretació.»

Article segon. *Modificació de la Llei d'Enjudiciament Criminal per a la transposició de la Directiva 2012/13/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de maig, relativa al dret a la informació en els processos penals.*

La Llei d'Enjudiciament Criminal queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica l'article 118, que queda redactat com segueix:

«Article 118.

1. Tota persona a qui s'impute un acte punible podrà exercitar el dret de defensa, actuant en el procediment independentment de quin siga, des que se li comunique la seua existència, haja sigut objecte de detenció o de qualsevol altra mesura cautelar o s'haja acordat el seu processament, a l'efecte del qual se l'instruirà, sense demora injustificada, en els drets següents:

a) Dret a ser informat dels fets que se li imputen, així com de qualsevol canvi rellevant en l'objecte de la investigació i dels fets imputats. Esta informació serà facilitada amb el grau de detall suficient per a permetre un exercici efectiu del dret a la defensa.

b) Dret a examinar les actuacions amb la deguda antelació per a salvaguardar el dret de defensa.

c) Dret a designar lliurement advocat, sense perjudi del que disposa la lletra a) de l'article 527.

d) Dret a sol·licitar assistència jurídica gratuïta, procediment per a fer-ho i condicions per a obtindre-la.

e) Dret a traducció i interpretació gratuïtes de conformitat amb el que disposen els articles 123 a 127.

f) Dret a guardar silenci i a no prestar declaració si no desitja fer-ho.

g) Dret a no declarar contra si mateix i a no confessar-se culpable.

La informació a què es referix el paràgraf anterior es facilitarà en un llenguatge comprensible i que resulte accessible a l'imputat. A estos efectes s'adaptarà la informació a la seua edat, grau de maduresa, discapacitat i qualsevol altra circumstància personal de la qual puga derivar una modificació de la capacitat per a entendre l'abast de la informació que se li facilita.

2. Per a actuar en el procés, les persones interessades hauran de ser representades per procurador i defeses per advocat, i designar-los d'ofici quan no els hagen nomenat per si mateixos i ho sol·liciten, i en tot cas, quan no tinguen aptitud legal per a verificar-ho.

Si no han designat procurador o advocat, se'ls requerirà perquè el verifiquen o se'ls nomenarà d'ofici si, requerits, no els nomenen, quan la causa arribe a un estat en què es necessite el consell d'aquells o haja d'intentar algun recurs que fera indispensable la seua actuació.

3. L'admissió de denúncia o querella i qualsevol actuació processal de la qual resulte la imputació d'un delictes contra persona o persones determinades, serà posada immediatament en coneixement dels presumptament responsables.»

Dos. Es modifica l'article 302, que queda redactat com següix:

«Article 302.

Les parts personades podran prendre coneixement de les actuacions i intervenir en totes les diligències del procediment.

No obstant això, si el delictes és públic, podrà el jutge d'instrucció, a proposta del Ministeri Fiscal, de qualsevol de les parts personades o d'ofici, declarar-lo, per mitjà d'interlocutòria, totalment o parcialment secret per a totes les parts personades, per un temps no superior a un mes quan siga necessari per a:

- a) evitar un risc greu per a la vida, llibertat o integritat física d'una altra persona; o
- b) previndre una situació que puga comprometre de forma greu el resultat de la investigació o del procés.

El secret del sumari s'haurà d'alçar necessàriament amb almenys deu dies d'antelació a la conclusió del sumari.

El que disposa este article s'entendrà sense perjudi del que preveu el paràgraf segon de l'apartat 3 de l'article 505.»

Tres. Es modifica l'apartat 3 de l'article 505, que queda redactat com següix:

«3. En la dita audiència, si el Ministeri Fiscal o alguna part acusadora sol·licita que es decrete la presó provisional de l'imputat o la seua llibertat provisional amb fiança, podran els qui concórreguen realitzar al·legacions i proposar els mitjans de prova que es puguen practicar en l'acte o dins de les setanta-dos hores abans indicades en l'apartat anterior.

L'advocat de l'imputat tindrà, en tot cas, accés als elements de les actuacions que resulten essencials per a impugnar la privació de llibertat de l'imputat.»

Quatre. Es modifiquen els apartats 2, 3 i 5 de l'article 520, i s'introdueix un nou apartat 2 bis, tot això d'acord amb la redacció següent:

«2. Tota persona detinguda o presa serà informada per escrit, en un llenguatge senzill i accessible, en una llengua que comprega i de forma immediata, dels fets que se li imputen i les raons motivadores de la seua privació de llibertat, així com dels drets que li assistixen i especialment dels següents:

- a) Dret a guardar silenci no declarant si no vol, a no contestar alguna o algunes de les preguntes que li formulen, o a manifestar que només declararà davant del jutge.
- b) Dret a no declarar contra si mateix i a no confessar-se culpable.
- c) Dret a designar advocat i a sol·licitar la seua presència perquè assistisca a les diligències policials i judicials de declaració i intervinga en les diligències de reconeixement en roda de què siga objecte. Si el detingut o pres no designa advocat, es procedirà a la designació d'ofici.
- d) Dret d'accés als elements de les actuacions que siguen essencials per a impugnar la legalitat de la detenció o privació de llibertat.
- e) Dret a informar el familiar o persona que desitge, el fet de la detenció i el lloc de custòdia en què es trobe en cada moment. Els estrangers tenen dret que les circumstàncies anteriors es comuniquen a l'oficina consular del seu país.
- f) Dret a ser assistit gratuïtament per un intèrpret, quan es tracte d'estranger que no comprenga o no parle el castellà o la llengua oficial de l'actuació de què es tracte, o de persones sordes o amb discapacitat auditiva, així com d'altres persones amb dificultats del llenguatge.
- g) Dret a ser reconegut pel metge forense o el seu substitut legal i, si no, pel de la institució en què es trobe, o per qualsevol altre dependent de l'Estat o d'altres administracions públiques.
- h) Dret a sol·licitar assistència jurídica gratuïta, procediment per a fer-ho i condicions per a obtindre-la.

Així mateix, se l'informarà del termini màxim legal de duració de la detenció fins a la posada a disposició de l'autoritat judicial i del procediment per mitjà del qual pot impugnar la legalitat de la seua detenció.

Quan no es dispose d'una declaració de drets en una llengua que comprenga el detingut, se l'informarà dels seus drets per mitjà d'un intèrpret tan prompte com siga possible. En este cas, cladrà entregar-li, posteriorment i sense demora indeguda, la declaració escrita de drets en una llengua que comprenga.

En tots els casos es permetrà al detingut conservar en el seu poder la declaració escrita de drets durant tot el temps de la detenció.

2 bis. La informació a què es referix l'apartat anterior es facilitarà en un llenguatge comprensible i que siga accessible a l'imputat. A estos efectes, s'adaptarà la informació a la seua edat, grau de maduresa, discapacitat i qualsevol altra circumstància personal de la qual puga derivar una limitació de la capacitat per a entendre l'abast de la informació que se li facilita.

3. Si es tracta d'un menor d'edat o persona amb la capacitat judicialment complementada, l'autoritat sota la custòdia de la qual es trobe el detingut o pres notificarà les circumstàncies de la lletra e) de l'apartat 2 als qui exercisquen la pàtria potestat, la tutela o la guarda de fet d'este i, si no es troben, se'n donarà compte immediatament al Ministeri Fiscal. Si el detingut menor o amb capacitat judicialment complementada és estranger, el fet de la detenció es notificarà d'ofici al cònsol del seu país.»

«5. No obstant això, el detingut o pres podrà renunciar a la preceptiva assistència d'advocat si la seua detenció ho és per fets susceptibles de ser tipificats exclusivament com a delictes contra la seguretat del trànsit, sempre que se li haja facilitat informació clara i suficient en un llenguatge senzill i comprensible sobre el contingut del dit dret i les conseqüències de la renúncia. El detingut podrà revocar la seua renúncia en qualsevol moment.»

Cinc. Es modifica l'article 775, que queda redactat com seguix:

«Article 775.

1. En la primera compareixença, el jutge informarà l'imputat, de la manera més comprensible, dels fets que se li imputen. Prèviament, el secretari judicial l'informarà

dels seus drets, en particular, dels enumerats en l'apartat 1 de l'article 118, i el requerirà perquè designe un domicili a Espanya en el qual es faran les notificacions, o una persona que les reba en nom seu, amb l'advertència que la citació realitzada en el dit domicili o a la persona designada permetrà la celebració del juí en la seua absència en els supòsits previstos en l'article 786.

Tant abans com després de prestar declaració, se li permetrà entrevistar-se reservadament amb el seu advocat, sense perjudi del que estableix la lletra c) de l'article 527.

2. Quan del resultat de les diligències es produísca algun canvi rellevant en l'objecte de la investigació i dels fets imputats, el jutge n'informarà l'imputat amb promptitud.

Esta informació podrà ser facilitada per mitjà d'una exposició succinta que resulte suficient com per a permetre l'exercici del dret a la defensa, comunicada per escrit a l'advocat defensor de l'imputat.»

Article tercer. *Modificació de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial.*

Es modifica l'apartat 5 de l'article 231 de la Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, que queda redactat com següix:

«5. L'habilitació com a intèrpret en les actuacions orals o en llengua de signes es farà de conformitat amb el que disposa la llei processal aplicable.»

Disposició addicional primera. *Mitjans.*

Les mesures incloses en esta norma no podran suposar increment de dotacions de personal, ni de retribucions, ni d'altres gastos de personal.

Disposició addicional segona. *Formació.*

El Ministeri de Justícia, el Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seues competències respectives, asseguraran una formació dels jutges, fiscals i personal al servici de l'Administració de Justícia que participen en processos penals que preste atenció a les particularitats de la comunicació amb l'ajuda d'intèrpret.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions que, del mateix rang o d'un rang inferior, s'oposen al que disposa esta llei.

Disposició final primera. *Registre Oficial de Traductors i Intèrprets Judicials.*

El Govern presentarà, en el termini màxim d'un any des de la publicació d'esta llei, un projecte de llei de creació d'un Registre Oficial de Traductors i Intèrprets Judicials per a la inscripció de tots aquells professionals que compten amb la deguda habilitació i qualificació, a fi d'elaborar les llistes de traductors i intèrprets a què es referix l'article 124 de la Llei d'Enjudiciament Criminal. La inscripció en este registre oficial serà requisit necessari per a l'actuació d'estos professionals per designació del jutge o del secretari judicial davant de l'Administració de Justícia i en les diligències policials en què siga necessària la seua presència, sense perjudi de les excepcions que s'hi establisquen.

Als efectes de procedir a la inscripció en este registre oficial, el Ministeri de Justícia podrà sol·licitar el compliment d'altres requisits diferents de la formació o titulació que s'establisca reglamentàriament en funció de l'idioma de què es tracte. Estos requisits hauran de ser proporcionats i no discriminatoris i podran basar-se en l'experiència del professional, en el coneixement addicional de qüestions procedimentals o jurídiques, i en el compliment de deures deontològics previstos en la llei.

La norma reguladora d'este registre oficial determinarà les seues condicions i termes de funcionament.

Disposició final segona. *Preceptes amb naturalesa de llei ordinària.*

Tenen naturalesa de llei ordinària, els articles 124, 125, 127, 302, 416.3 i 775 de la Llei d'Enjudiciament Criminal, així com la disposició final primera de la present llei orgànica.

Disposició final tercera. *Títol competencial.*

La present llei orgànica es dicta a l'empara de l'article 149.1.1a i 6a de la Constitució, que reconeixen a l'Estat competència exclusiva per a la regulació de les condicions bàsiques que garantisquen la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets, i en matèria de legislació processal, respectivament.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

1. L'article primer entrarà en vigor al mes de ser publicat en el «Boletín Oficial del Estado».

2. La resta de preceptes de la present llei orgànica entraran en vigor als sis mesos de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado.»

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei orgànica i que la facen complir.

Madrid, 27 d'abril de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY